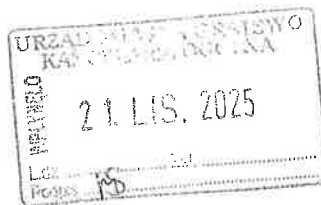

KRZYSZTOF GUTOWSKI – RADNY MIASTA GRAJEWÓ

BLP + Rola Miasta

Krzysztof Gutowski
Radny Miasta Grajewo
krzysztof.gutowski@gmail.com

Grajewo, 20 listopada 2025 r.

Sz. P. Maciej Paweł Bednarko
Burmistrz Miasta Grajewo

za pośrednictwem

Sz. P. Monika Stefańska
Przewodnicząca Rady Miasta Grajewo

INTERPELACJA

dotycząca modelu priorytetyzacji inwestycji drogowych w oparciu o analizę ryzyka, potrzeb i efektywności wydatkowania środków publicznych

Szanowny Panie Burmistrzu,

działając na podstawie art. 24 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, zwracam się z interpelacją dotyczącą sposobu ustalania kolejności realizacji inwestycji drogowych w mieście, w szczególności budowy nawierzchni na ulicach nieutwardzonych.

Z perspektywy audytu wewnętrznego oraz kontroli zarządczej (art. 68 ustawy o finansach publicznych), proces podejmowania decyzji inwestycyjnych powinien opierać się na:

- analizie ryzyka,
- analizie potrzeb mieszkańców,
- analizie kosztów i korzyści,
- przejrzystych kryteriach wyboru,
- zgodności z celem publicznym,
- zasadzie gospodarności (art. 44 ustawy o finansach publicznych),
- oraz minimalizacji ryzyk nieefektywnego wydatkowania środków.

KRZYSZTOF GUTOWSKI – RADNY MIASTA GRAJEWO

Dotychczasowa praktyka realizowania inwestycji drogowych w obszarach o minimalnej lub znikomej zabudowie mieszkaniowej, przy jednoczesnym braku utwardzenia ulic zamieszkałych, generuje wysokie ryzyko:

- niegospodarności,
- nieefektywności,
- braku powiązania inwestycji z realnymi potrzebami,
- niewłaściwego ustalania priorytetów,
- zwiększenia przyszłych kosztów eksploatacyjnych.

W związku z tym proszę o odpowiedź na następujące pytania:

1. Czy proces ustalania kolejności budowy ulic jest oparty na formalnej analizie ryzyka?

Jeżeli tak – proszę wskazać:

- jakie kryteria ryzyka są stosowane,
- jakie są progi akceptacji ryzyka,
- jakie wskaźniki są brane pod uwagę.

3. Czy istnieje model priorytetyzacji ulic, który uwzględnia m.in.:

- liczbę mieszkańców danej ulicy,
- natężenie ruchu (ruch rzeczywisty, a nie prognozowany),
- liczbę zgłoszeń mieszkańców,
- występowanie zagrożeń dla bezpieczeństwa,
- stopień zabudowy,
- koszty bieżącego utrzymania dróg gruntowych.

Jeśli model istnieje – proszę o jego przedstawienie.

Jeśli nie istnieje – proszę o informacje, czym kierują się pracownicy merytoryczni podejmujący decyzje.

4. Ile ulic nieutwardzonych posiada aktualną dokumentację projektową?

Proszę o wykaz wraz z datami sporządzenia dokumentacji i informacją o jej aktualności.

5. W ilu przypadkach budowa nawierzchni została zrealizowana na ulicach o znikomej lub marginalnej zabudowie mieszkaniowej?

Proszę o wskazanie:

- nazw ulic,

KRZYSZTOF GUTOWSKI – RADNY MIASTA GRAJEWO

- dat realizacji,
- liczby zameldowanych mieszkańców w momencie realizacji,
- uzasadnienia wyboru tych lokalizacji.

6. Czy przed wskazaniem ulic do dofinansowania (np. Polski Ład) sporządzono ocenę potrzeb mieszkańców i ocenę ryzyka niegospodarności?

Proszę o przedstawienie wyników lub uzasadnienia.

Z wyrazami szacunku

Signed by /
Podpisano przez:

Krzysztof Gutowski

Date / Data: 2025-
11-20 19:52

Wpł. 02.12.2025

Biurowo Rady Miasta Grajewo
ul. Strażacka 6A, 19-200 Grajewo
tel. 15 273-08-08

BR-0003.15.2025

MIASTO GRAJEWO
ul. Strażacka 6A, 19-200 Grajewo
NIP 719-153-20-12 Regon 450669714

Grajewo, 02.12.2025 r.

RI.7010.24.2025

BHP + Rook Miasta

Sz. Pan Krzysztof Gutowski
Radny Miasta Grajewo

**Odpowiedź na Interpelację dotyczącą modelu priorytetyzacji inwestycji drogowych
w oparciu o analizę ryzyka, potrzeb i efektywności wydatkowania środków publicznych**

Na początek dziękuję Panu Radnemu za podzielenie się przemyśleniami na temat możliwości wdrożenia mechanizmów audytu wewnętrznego i kontroli zarządczej, które oczywiście funkcjonują w Urzędzie Miasta Grajewo i jednostkach organizacyjnych Miasta Grajewo w wymaganym ustawowo zakresie, przy priorytetyzacji inwestycji drogowych (rozumiem, że chodzi o przyznawanie pierwszeństwa konkretnym zadaniom drogowym).

Pragnę zauważyć, że sprawa jest złożona, gdyż samorząd działa w oparciu o przyjmowane przez Radę Miasta strategie, plany zagospodarowania przestrzennego i wiele innych dokumentów o długofalowym oddziaływaniu, musi też elastycznie reagować na uwarunkowania zewnętrzne oraz uwzględniać możliwości pozyskania środków pozabudżetowych. Potrzeby inwestycyjne nie ograniczają się też do dróg. Sam proces inwestycyjny jest poprzedzony kosztownymi pracami przygotowawczymi, związanymi między innymi z koniecznymi wykupami gruntów etc.

Decyzje w sprawach zasadniczych należą do Rady Miasta Grajewo, a pracownicy merytoryczni realizują wskazane zadania, w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, podlegając stałej kontroli w tym zakresie ze strony różnych instytucji i służb.

Szczególnie istotne są możliwości budżetowe. Wydatki Miasta mogą być bowiem realizowane wyłącznie w granicach określonych przepisami ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z jej zasadami wydatkowanie środków publicznych musi odbywać się w sposób celowy, oszczędny i zapewniający najlepsze efekty z zastosowanych nakładów (art. 44 ust. 2 uofp). Ponadto Rada Miasta nie może uchwalić budżetu, w którym wydatki bieżące przekraczają planowane dochody bieżące, powiększone o nadwyżkę budżetową z lat poprzednich oraz wolne środki (art. 242 ust. 1 uofp). Oznacza to, że każde działanie Miasta, w tym realizacja zadań własnych (w tym budowa dróg gminnych), musi mieć finansowe pokrycie w dochodach budżetowych lub w dopuszczonych ustawowo źródłach finansowania. W ten sposób ustawa ogranicza swobodę Miasta, zapewniając jednocześnie racjonalne, stabilne i zgodne z prawem gospodarowanie środkami publicznymi.

W związku z tym, że własne środki budżetowe na wydatki inwestycyjne w zakresie budowy brakującej infrastruktury drogowej są skromne (w projekcie budżetu na 2026 rok oscylują wokół kwoty 2 milionów złotych), szczególnie istotne jest pozyskanie finansowania zewnętrznego. Jeśli chodzi o drogi, praktycznie jedynym dostępnym obecnie dla samorządów mechanizmem jest **Rządowy Program Rozwoju Dróg**, do którego Miasto Grajewo w roku 2025 zgłosiło trzy zadania drogowe: ulicę Krasickiego, ulicę Lawendową i ulicę Magazynową. Wydaje mi się oczywiste, że w pierwszej kolejności realizować będziemy zadania, na które pozyskamy dofinansowanie.

Kryteria programu rządowego są następujące (wag punktowych nie określono):

- 1 - Wpływ realizacji zadania na poprawę stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa ruchu drogowego niechronionych uczestników ruchu.
- 2 - Znaczenie zadania dla zapewnienia spójności sieci dróg publicznych na obszarze województwa.
- 3 - Podnoszenie standardów technicznych dróg powiatowych i dróg gminnych, w szczególności dostosowanie ich do ruchu pojazdów o dopuszczalnym nacisku pojedynczej osi napędowej do 11,5 t oraz zachowanie jednorodności sieci dróg powiatowych i dróg gminnych pod względem spełniania tych standardów.
- 4 - Znaczenie zadania dla zwiększenia dostępności transportowej jednostek administracyjnych.
- 5 - Znaczenie zadania w zakresie poprawy dostępności terenów inwestycyjnych.
- 6 - Znaczenie zadania w zakresie zwiększenia liczby obwodnic w ciągu dróg powiatowych i dróg gminnych.
- 7 - Znaczenie zadania w zakresie poprawy dostępności terenów objętych przedsięwzięciami lub inwestycjami powiązanymi z przedsięwzięciem infrastrukturalnym, o których mowa w art. 5c ust. 1 Ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych.

Trzeba również pamiętać o potrzebie wpisania się miejskich planów inwestycyjnych w zadania realizowane w granicach naszego miasta przez Generalną Dyрекję Dróg Krajowych i Autostrad (np. konieczność uzupełnienia brakujących sieci w ulicy Elckiej) i powiązane z budową Rail Baltici, jak też o konieczności uzbrajania terenów, na których powstaje ważna dla rozwoju Grajewa jednostka wojskowa. Niezbędna jest współpraca z powiatem grajewskim na rzecz modernizacji dróg powiatowych w Grajewie, co służy naszym mieszkańcom i firmom (od wielu lat w powiecie grajewskim funkcjonuje mechanizm partycypacji zakładający rozłożenie kosztów między samorządy po połowie).

Odpowiadając na konkretne, zadane przez Pana Radnego pytania:

Ad 1. Czy proces ustalania kolejności budowy ulic jest oparty na formalnej analizie ryzyka?

Nie – nie ma takiego obowiązku. Decyzję o kolejności budowy ulic podejmuje Rada Miasta, po dyskusji nad propozycjami przedłożonymi przez Burmistrza w projekcie budżetu, uwzględniając możliwości budżetowe oraz szanse na uzyskanie finansowania zewnętrznego.

(W Interpelacji brakuje punktu 2 lub też nastąpił błąd w numeracji).

Ad 3. Czy istnieje model priorytetyzacji ulic...?

Model w proponowanym przez Pana kształcie nie istnieje, a pracownicy merytoryczni Urzędu Miasta nie podejmują decyzji w sprawie przyznawania pierwszeństwa konkretnym zadaniom inwestycyjnym - działając zgodnie z prawem realizują przedsięwzięcia ujęte w budżecie Miasta uchwalonym przez Radę Miasta.

Nadmienić również należy, że w swoich propozycjach, akcentujących między innymi liczbę mieszkańców danej ulicy, pomija Pan szereg innych uwarunkowań, bardzo istotnych dla rozwoju Grajewa, takich jak: potrzeby rozwojowe firm czy aspekty historyczne (np.

mieszkańcy ul. Krótkiej czekają na utwardzenie nawierzchni tej drogi od dwóch pokoleń, podobnie było w wypadku osiedla Przekopka).

Ciekawe wnioski można też wysnuć z analizy wpływów z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych zameldowanych przy danej ulicy i firm, które na danym terenie funkcjonują. Dla przykładu: w roku 2025 podmioty z ulicy Magazynowej wniosą do budżetu Miasta Grajewo ok. 685 tys. złotych, a z ulicy Lawendowej – ok. 11 tys. złotych.

Koszty remontów dróg gruntowych z roku na rok rosną. W roku 2023 Miasto Grajewo wydało na ten cel ok. 145 tys. złotych, a w roku 2024 – ok. 182 tys. złotych. Zdecydowanie większy problem stanowi jednak wzrost koszt remontów cząstkowych nawierzchni bitumicznych recyklerem, co jest spowodowane między innymi złym stanem ulicy Krasickiego i ulicy Konstytucji 3 Maja. W roku 2023 wydano na ten cel ok. 152 tys. złotych, a w roku 2024 – ok. 323 tys. złotych.

Koszty te dotyczą całego miasta.

Ad 4. Ile ulic nieutwardzonych posiada aktualną dokumentację projektową?

Przedstawiam wykaz dokumentacji budowlanych wraz z decyzjami o pozwoleniu na budowę/zgłoszeniami robót, dotyczący ulic nieutwardzonych. Decyzje/zgłoszenia ważne są 3 lata od ich uprawomocnienia się (w tym okresie należy rozpocząć roboty budowlane). Decyzje o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowych są ważne bezterminowo.

Lp.	Nazwa zadania (dokumentacji)	Decyzja o pozwoleniu na budowę/zgłoszenie	Ważność decyzji/zgłoszenia
1.	Budowa drogi dojazdowej do Otwartej Strefy Aktywności położonej na działce 1795/3 przy ul. Konstytucji 3 Maja 2B.	Decyzja 42/2024 10.04.2024r.	15.05.2027r.
2.	Budowa nawierzchni i infrastruktury technicznej w sięgaczu ul. Skośnej.	Zgłoszenie robót z dnia 22.01.2024r.	22.01.2027r.
3.	Budowa nawierzchni i ul. Magazynowej.	Decyzja nr 35/2024 25.03.2024r.	15.04.2027r.
4.	Budowa nawierzchni i infrastruktury technicznej w ul. Parafialnej na os. Jana Pawła II w Grajewie.	Decyzja nr 43/2024 15.04.2024r.	07.09.2027r.
5.	Przebudowa ul. Konstytucji 3 Maja, Krasickiego, Koszarowej, 9 PSK.	Decyzja ZRID z dnia 21.01.2025r.	bezterminowa
6.	Budowa nawierzchni sięgaczy ul. Geodetów.	Decyzja nr 49/2025 z dnia 03.04.2025r.	07.05.2028 r.
7.	Budowa nawierzchni ulic na os. M. Konopnickiej (Lawendowa, Miła, Krokusowa.....).	Decyzja ZRID z dnia 17.07.2025r.	bezterminowa
8.	Budowa nawierzchni w ul. Krzywiej.	Zgłoszenie robót z dnia 16.09.2025r.	16.09.2028r.

Ad 5. W ilu przypadkach budowa nawierzchni została zrealizowana na ulicach o znikomej lub marginalnej zabudowie mieszkaniowej?

Pytanie wymaga uszczegółowienia, gdyż nie określa ram czasowych, zawiera też nieprecyzyjne określenie: „znikoma lub marginalna zabudowa mieszkaniowa”.

Domyślam się jednak zawartej w nim intencji, wskazującej, że kryterium nasilenia zabudowy mieszkaniowej powinno być jednym z rozstrzygających przy przyznawaniu pierwszeństwa zadaniom drogowym. Moim zdaniem kryterium najważniejszym powinno być wzmocnienie szeroko rozumianych możliwości rozwojowych Grajewo. Przykładem inwestycji podjętej na terenach o „znikomej lub marginalnej zabudowie mieszkaniowej” jest zapoczątkowany w 2007 roku miejsko-powiatowo-gminny projekt „Poprawa dostępności do przemysłowej części Miasta Grajewo z sieci dróg krajowych”, tj. ulic: Braci Świackich,

Wiórowej, Robotniczej i Elewatorskiej. Realizowany był przez kilka kolejnych kadencji i wzmocnił możliwości rozwojowe firm tworzących znaczną część budżetu Grajewa. Na dzisiaj myśleć trzeba o wspólnej z powiatem realizacji przebudowy ulicy Wiórowej.

W kontekście tego przykładu wydaje mi się bezcelowe prowadzenie czasochłonnej analizy liczby zameldowanych mieszkańców w momencie realizacji danego zadania na przestrzeni długiego okresu.

Pytania o uzasadnienie wyboru danych lokalizacji w przeszłości kierować trzeba do Państwa Radnych oraz Burmistrzów poprzednich kadencji. Odnosnie aktualnych prac, trwają właśnie konsultacje Burmistrza z Radnymi, dotyczące ustalania zadań na przyszły rok, w których Pan Radny aktywnie uczestniczy.

Ad 6. Czy przed wskazaniem ulic do dofinansowania (np. Polski Ład) sporządzono ocenę potrzeb mieszkańców i ocenę ryzyka niegospodarności?

Z mojej wiedzy wynika, że Grajewo po 2015 roku korzystało z bardzo dobrej koniunktury politycznej. Aktywność naszych posłów z *Prawa i Sprawiedliwości* w zasadniczym stopniu wpłynęła na to, że skierowano do realizacji prawie wszystkie zadania drogowe i sieciowe, na które dysponowano dokumentacją. W praktyce nie istniał więc w tamtym czasie problem dyskusji nad ich wyborem. Ubolewać należy, że w priorytetach nie uwzględniono konieczności niezbędnej modernizacji oczyszczalni ścieków i stacji uzdatniania wody, na co w obecnym czasie bardzo trudno będzie uzyskać dofinansowanie.

W minionej kadencji władz samorządowych zdecydowanie zabrakło też pogłębionej analizy ryzyk związanych z realizacją opiewającej na ok. 30 milionów złotych inwestycji gazowej w Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Grajewie. Naraziło to na szwank interes nie tylko tej firmy, ale zagroziło również stabilności finansowej Miasta Grajewo. Może to mieć realny wpływ na zdolność do podejmowania nowych inwestycji, także drogowych, w kolejnych latach.

Kończąc, chciałbym zauważyć, że wskazanie zadań do realizacji to jedno, a ryzyka związane z procesem inwestycyjnym to też poważny problem, gdzie wiele uwarunkowań nie zależy od nas.

Z poważaniem

BURMISTRZ MIASTA
Maciej Paweł Bednárko